

AZ EGYSEJTŐTŐL AZ EMBERIG

A földön rengeteg különböző fajta élőlény él. Hízen élőlény a növény is, a vízben úszó parányi egysejtű lény, a sok-sok különböző állat s maga az ember is. Régen az emberek azt hitték, hogy ez a sok-sok különböző fajtájú lény valamikor a világ kezdetén egyszerre jött létre, s az egyes fajták azóta is nemzedékről-nemzedékre ugyanolyanok maradtak. A természettudományok fejlődése megcáfolta ezt a régi hiedelmet. Régi kőzetek feltárásakor a kutatók olyan állatfajták, növények maradványait találták meg, amelyek ma már nem léteznek a földön. Évszázadok kutatásai, nagy természettudósok munkája nyomán ma már tudjuk, hogy minden a világon, tehát a ma élő növények és állatok is hosszú fejlődés eredményei. Ez a fejlődés az egyszerűtől a bonyolultabb, az alacsonyrendűtől a magasabbrendű felé tart.

A magzat parányi sejtből fejlődik kilenc hónap alatt anyja méhében emberré. A mai növény- és állatvilág kialakulása is, sokban hasonlít ehhez a folyamathoz. Az első élőlényekből, az egysejtűekből hosszú fejlődés eredményeképpen lettek sokmillió sejtből álló bonyolult szervezetek: növények, állatok, emberek.

Felmerül a kérdés, milyen erő határozza meg a fejlődés irányát, vagyis azt, hogy milyen tulajdonságokkal rendelkező fajták alakulnak ki. A múlt századbeli nagy materialista természettudós, Darwin megadta a választ erre a kérdésre. A létért folyó küzdelem kiváló hatással van az élőlényekre, a legéletrevalóbb, legelőnyösebb alakok maradnak fenn, a silányabbak, hátrányos tulajdonságaik pedig kipusztulnak. A legéletrevalóbbak népesítik be tehát utódikkal a földet. Darwin volt az első, aki a fajok eredetének tudományos magyarázatát tudta adni. Korunk

tudományos világnézete, a marxizmus-leninizmus elfogadta és továbbfejlesztette Darwin tanításait. És döntően újat is adott hozzá. Azt, hogy az ember nem télen szemlélője a természeti folyamatoknak, az élet fejlődésének, új és új, tökéletesebb fajták kialakulásának. Ellenkezőleg, az ember, ha ismeri a természet törvényeit, maga is irányíthatja azokat. A fejlődés tan legforradalmibb tétele az, hogy a szerzett tulajdonságok átöröklődnek. A természetnek ezt a törvényét a darwinizmus alapján elindult modern marxista-leninista szovjet természettudomány ismerte fel. És mivel az ember a természeti törvények ismeretében át is alakíthatja a természetet, a szovjet természettudósok merészen nekifogtak ennek a feladatnak.

Ma már egyre többen ismerik Magyarországon Mácsurin és nagy tanítványa, Liszenkó nevét. Nevükhöz számtalan új növényfajta kitenyésztése fűződik. S forradalmi tanításai alapján ma már a földkerekség egyhatodán, a Szovjetunióban általános és szinte mindennapi dolog, hogy az ember „beleszól a fajok eredetébe, a fejlődés tanba” és tervszerű munkával új és új, az emberiség számára hasznosabb növény- és állatfajtákat tenyészt ki. Az ember elősegíti, meggyorsítja és saját érdekeinek szolgálatába állítja a magasabbrendű fajták kialakulását.

A különböző élőlények kialakulásának kérdésében az emberiség — mint annyi más kérdésben is — évszázadokig sötétben tapogatózott. Aztán a tudomány felderítette a kérdés nyitját. Az ember egyre többet és többet ismer fel a természet törvényeiből s a szocializmussal eljött az emberiség számára az a boldog korszak, amikor a természet felismert erőt a maga szolgálatába állíthatja.

Amoyoz
49

A MEDDŐSÉGRŐL

Talán még sohasem jelentkeztek hazánkban olyan tömegesen a gyermektelen asszonyok orvosi kezelésre, mint mostanában. A háború befejezése egyrészt, de még inkább az emelkedő életszínvonal, a munkanélküliség felszámolása magyarázza ezt, legfőképpen mégis a szocializmus felé való fejlődés. A dolgozó ember tudja, hogy a szocialista társadalomban nem fenyegeti őt és családját a munkanélküliség és ennek következtében az éhség és nyomor; tudja, hogy a szegénységben született gyermek nem viseli egész életén át szegénysége terhét, mert a szocializmusban mindenki számára egyforma a tanulás, érvényesülés lehetősége. Megnőtt a jövőbe vetett biztonság érzése és ezért jelentkeznek a gyermek utáni vágy olyan körveteiben.

Csodálatos, hogy a meddő házasságokban mindig a nő az, aki orvosi vizsgálatra jelentkezik és az orvosok gyakran esnek abba a hibába, hogy a nőnél fellelhető egészen jelentéktelen elváltozást a meddőség okának tekintik és kezelésbe veszik az asszonyt anélkül, hogy megállapították volna a férj termékenyítésre alkalmas voltát. Súlyos hiba, mert a meddő házasságoknak jelentős részében a férjben van az ok, és lelkiismeretlenség is az orvos részéről, mert a férfi vizsgálata rendkívül egyszerűen végezhető el és annak eredménye igen nagy biztonsággal értékesíthető.

A nő meddőségének leggyakoribb oka régebben lezajlott gyulladás, mely többnyire vetélés és szülés kapcsán vagy az úgynevezett fertőzőes nemű betegség miatt keletkezik. A fertőzést okozó baktériumok a női szerveken keresztül vándorolnak felfelé és hogy a méhkürtön keresztül a hasüregbe jutva ne tudjanak hasártyagyulladást okozni, ami tudvalevőleg életet fenyegető betegség, a szervezet izzadmányt termel, mely letapasztja, elzárja a méhkürt hasi végét. Ez az elzáródás az oka a későbbi meddőségnek, mert akadályá annak, hogy a petesejt bejuthasson a méhkürtbe. Az újabb idők orvosi felfedezései lehetővé teszik a gyulladásoknak új gyógyszerekkel való igen hatásos kezelését. Ezek al-

kalmazása mellett vagy nem is keletkezik izzadmány, vagy a keletkezett izzadmány gyorsan felszívódik, így anatómiailag teljes gyógyulás érhető el. A meddőség másik gyakori oka a női szerveknek fejlődésben való visszamaradása, ami leggyakrabban az anyának terhessége alatti hiányos táplálkozása vagy a gyermekkorban, serdülő korban elszenvedett nélkülözés következménye.

A helyes kezelést gondos kivizsgálás kell, hogy megelőzze. Észszerű kezelést csak akkor tudunk tanácsolni, ha tisztázzuk a meddőség okát. Ma egyre sűrűbben alkalmazzuk a kürtöknek levegővel való átfúvását (ha a levegő átjut a hasüregbe, akkor a méhkürtök nincsenek elzárva) és a méhkaparást, mert a kaparék mikroszkópos vizsgálata számos értékes adatot nyújt. A kürt-átfúvást és méhkaparást kezdetben vizsgáló eljárásaként alkalmazzuk, de kiderült, hogy kitűnő gyógyeljárás is, mert utána az esetek jelentős részében létrejött a terhesség anélkül, hogy más kezelésre szükség lett volna.

Természetesen sok egyéb kóros elváltozás létezik, amely meddőséget okoz; a szakorvos feladata, hogy a kórokat megállapítsa és az ennek megfelelő gyógyeljárást alkalmazza. A kérdés nagy jelentőségét mutatja, hogy a pesti klinikák után most a vidéki klinikák is meddőségkutató állomásokat létesítenek, ahol a legkorszerűbb vizsgáló és gyógyító eljárásokkal kezelik a meddőséget. A meddőség kezelése általában annál eredményesebb, minél fiatalabb korban kezdődik el. Természetesen vannak olyan esetek is, ahol az orvosi vizsgálat olyan kórokat mutat fel, amelyen a mai orvostudomány még nem tud segíteni. Az ilyen asszonyok azután csodát várva járnak orvostól orvoshoz, végül is a csalók, szemfényvesztők, kuruzslók áldozataivá válnak. Ahelyett, hogy a becsületes és jószándékú orvos tanácsát követnék, hogy fogadjanak elhagyott gyermeket örökbe. Sok tapasztalatunk van arra, hogy örökbe fogadott gyermeket nevelő szülei úgy szeretnek, úgy ragaszkodnak hozzá, hogy saját szülöttet sem lehet jobban.